

Norrbotten görs om till ett militärt övningsfält

Den 7 mars i år blev Sverige fullvärdig medlem i Nato. Det förändrar det säkerhetspolitiska läget och riskerar att göra Sverige för en måltavla, politiskt så väl som militärt. Det riskerar också att dra in oss i krig och konflikter vi själva inte valt. Vänsterpartiet har återkommande föreslagit att Sverige ska sätta upp förbehåll om kärnvapen och utländska militärbaser samt underteckna FN:s konvention om ett förbud av kärnvapen. Det har både den moderatledda regeringen med stöd av Sverigedemokraterna och den förra socialdemokratiska regeringen avvisat.

Just nu pågår riksdagens behandling av det nya försvarsavtalet med USA, det så kallade DCA-avtalet. Avtalet är inte en del av Nato, utan ytterligare en överenskommelse som knyter vår militär närmare den amerikanska. Det ger bland annat amerikanska styrkor obehindrad tillgång till 17 svenska militärbaser, bland annat i Kiruna, Boden, Vidsel och Luleå.

Det råder stor oklarhet på vilket sätt avtalet ska garantera att utländska permanenta baser inte blir en realitet i Sverige. Dessutom saknas helt skrivningar om kärnvapen även här, trots att amerikansk försvars- och säkerhetspolitik bygger på just kärnvapenförmågan. Men istället för att göra som våra nordiska grannländer och kräva reservationer mot kärnvapen i sina DCA-avtal har den svenska regeringen helt viftat bort frågan. Avtalet innebär dessutom att amerikanska styrkor får immunitet när de är i Sverige. Soldater som begår brott mot svenska medborgare kommer att ställas inför en amerikansk militärdomstol, inte svenska domstolar. Det gör det mycket svårare för svenska brottsoffer att få en rättvis och rättssäker prövning.

Vänsterpartiet ser med oro på hur stora delar av Norrbotten görs om till ett militärt övningsfält. En ökad övningsverksamhet oavsett om den sker tillsammans med Nato eller andra konstellationer inom EU riskerar att få negativa konsekvenser för både människor och miljö och viktig näringsverksamhet i området. Det är också av försvarspolitiska skäl tveksamt hur Sveriges försvarsförmåga stärks genom att andra länder ges tillgång till att testa och öva i vårt kalla klimat.

Övningsfältet North European Aerospace Test range (Neat) inkluderar både Esrange Space Center utanför Kiruna och Vidsel Test Range i Älvsbyn och utgör därmed Europas största militära övningsområde över land. Övningsfältet har utvecklats till en allt viktigare arena för Natos tester av bombflygplan, drönare, missiler och andra vapentyper. Vänsterpartiet har kraftigt motsatt sig denna utveckling.

Norrbotten har visserligen särskilda förutsättningar för övningsverksamhet och det är både klokt och viktigt att Försvarsmakten ges goda villkor för övnings- och testverksamhet. När andra länder också har tillgång till svenska övningsfält ökar påverkan både på lokal befolkning och natur. Men när stora ytor av landet reserveras för militära övningar riskerar viktiga näringar att få stå tillbaka. Försvarsmaktens aktiviteter konkurrerar t.ex. direkt med turism, skogsbruk, vindkraft och rennäring – verksamhet som är både viktig lokalt och angelägen ur det större perspektivet att hela Sverige ska leva. Inte minst riskerar gröna

näringsar att tvingas stå tillbaka. Redan idag har det svenska försvaret en utmaning att få plats på befintliga plats. DCA-avtalet kan leda till att ytterligare plats och investeringar krävs för att amerikansk militär tar plats som annars kunde nyttjas av den svenska försvarsmakten.

Regeringen har visat en häpnadsväckande naivitet inför att sälja ut den nationella kontrollen över vår säkerhet. Sverige som land blir tryggare vi själva bestämmer över vår suveränitet. Att tillåta USA att på egen hand verka på svenskt territorium stärker inte Sveriges säkerhet. Det är av största betydelse att Sverige även framöver, trots medlemskapet i Nato, ska kunna agera självständigt i utrikes- och säkerhetspolitiken, bestämma själv över utvecklingen av vårt försvar och göra egna analyser och ställningstaganden. Det har den nuvarande regeringen med stöd av Sverigedemokraterna misslyckats med.

Håkan Svenneling, utrikespolitisk talesperson Vänsterpartiet

Hanna Gunnarsson, försvarspolitisk talesperson Vänsterpartiet

Nina Berggård, distriktsordförande Vänsterpartiet Norrbotten